

BẢN TIN TÌNH HÌNH BIỂN ĐÔNG

SỐ 10 (01 - 07/4/2026)

Trung Quốc phản đối Philippines đặt lại tên hơn 100 thực thể ở Biển Đông

- Người Phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Mao Ninh: Philippines đã xâm phạm chủ quyền của Trung Quốc, vi phạm Hiến chương Liên hợp quốc và các luật quốc tế liên quan

Các nhà nghiên cứu cảnh báo Chính phủ Philippines về hợp tác dầu khí với Trung Quốc ở Biển Đông

- Các chuyên gia khẳng định Bắc Kinh là "đối tác thiếu tin cậy", thường xuyên vi phạm luật pháp quốc tế và Phán quyết Trọng tài 2016

Vấn đề bồi đắp đảo ở Biển Đông tiếp tục được các học giả quan tâm

- Các trang The Wall Street Journal, Asia Times tiếp tục đăng tải quan điểm về việc Trung Quốc xây dựng tại Đá Hải Sâm

I. Các sự kiện chính về vấn đề Biển Đông

1. Trung Quốc và Philippines tiếp tục tranh cãi về vấn đề Biển Đông

- Ngày 01/4, tại họp báo thường kỳ, trả lời câu hỏi của phóng viên AFP về việc Philippines đổi tên của hơn 100 hòn đảo và rạn san hô thuộc quần đảo Trường Sa, Người phát ngôn (NPN) Bộ Ngoại giao Trung Quốc Mao Ninh khẳng định: Trung Quốc có chủ quyền không thể tranh cãi đối với quần đảo “Nam Sa” (Trường Sa) và vùng biển lân cận. Việc Philippines vượt quá phạm vi lãnh thổ, thành lập trái phép cái gọi là “quần đảo Kalayaan”, đồng thời tiến hành cái gọi là đặt tên cho các đảo, đá liên quan thuộc quần đảo “Nam Sa” (Trường Sa) “của Trung Quốc” đã xâm phạm chủ quyền của Trung Quốc, vi phạm Hiến chương Liên hợp quốc và các luật quốc tế liên quan. Trung Quốc kiên quyết phản đối việc Philippines gây tổn hại đến chủ quyền, quyền và lợi ích của Trung Quốc, và sẽ áp dụng các biện pháp cần thiết, kiên quyết bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, quyền và lợi ích biển của mình ở Biển Đông.

Nguồn: [Bộ Ngoại giao Trung Quốc](#)

- Ngày 02/4, Hội đồng Hàng hải quốc gia Philippines (NMC) ra thông cáo chuỗi hành động "hung hăng, nguy hiểm và phi pháp" của các lực lượng Trung Quốc tại Biển Tây Philippines (Biển Đông) trong tháng 3, bao gồm: i) Đe dọa quân sự (07/3): Tàu chiến Trung Quốc nhắm radar điều khiển hỏa lực vào tàu BRP Miguel Malvar tại bãi Sa Bin; ii) Quấy rối dân sự (17/3): Chèn ép, hú còi và triển khai xuồng cao tốc ngăn cản ngư dân tại bãi cạn Scarborough; iii) Nguy hiểm hàng không & hàng hải (20/3): Bắn pháo sáng đe dọa máy bay tuần tra Philippines tại đá Vành Khăn; tàu Hải cảnh Trung Quốc ép sát nguy hiểm tàu BFAR gần đảo Đá Lớn; iv) Nguy cơ va chạm (26/3): Tàu chiến Trung Quốc cơ động mất an toàn, suýt gây va chạm với tàu Hải quân Philippines gần đảo Thị Tứ. NMC khẳng định mọi hoạt động của Manila đều dựa trên Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển (UNCLOS 1982) và Phán quyết Trọng tài 2016, đồng thời cáo buộc Bắc Kinh vi phạm nghiêm trọng Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) 2002. Philippines tuyên bố kiên trì bảo vệ chủ quyền, yêu cầu Trung Quốc rút lực lượng và chấm dứt các hành vi khiêu khích, đồng thời sẽ theo đuổi các giải pháp ngoại giao và đối thoại song phương để giải quyết căng thẳng.

Nguồn: [Facebook National Maritime Council](#)

- Ngày 05/4, đáp lại thông cáo trên của NMC, NPN Đại sứ quán Trung Quốc tại Philippines Quý Lăng Bằng ra tuyên bố bác bỏ gay gắt các cáo buộc từ phía Manila, tố ngược Philippines liên tục khiêu khích và "thổi phồng" tình hình Biển Đông trong tháng 3, đồng thời cũng liệt kê các sự cố đối lập với thông cáo của Philippines, gồm: i) Xâm nhập không phận (18/3 & 20/3): Cáo buộc máy bay C-208 của Philippines xâm nhập trái phép vùng trời bãi cạn Scarborough và đá Vành Khăn, buộc quân đội Trung Quốc phải xua đuổi; ii) Va chạm trên biển (25/3): Kháng định tàu Philippines số 507 đã chủ động áp sát nguy hiểm tàu chiến Trung Quốc số 532 tại đá Xu Bi, nhưng sau đó lại "ngậm máu phun người" cáo buộc Trung Quốc cơ động không an toàn; iii) Bác bỏ vụ radar (07/3): Tuyên bố thông tin Trung Quốc dùng radar điều khiển hỏa lực tại bãi Sa Bin là "hoàn toàn bịa đặt" nhằm bôi nhọ hình ảnh Bắc Kinh. Trung Quốc tái khẳng định chủ quyền đối với quần đảo Trường Sa và bãi cạn Scarborough, cáo buộc Philippines vi phạm UNCLOS và DOC. NPN yêu cầu Manila ngừng các hành động "thao túng nhận thức" và quay lại con đường đối thoại song phương để quản lý bất đồng.

Nguồn: [Facebook Đại sứ quán Trung Quốc tại Manila](#)

- Ngày 03/4, GMA News đăng tải bài viết về cuộc tranh luận giữa Cảnh sát biển Philippines và Đại sứ quán Trung Quốc tại Philippines liên quan đến bản đồ Carta General del Archipiélago Filipino 1875. Chuẩn Đô đốc Jay Tarriela, NPN Cảnh sát biển Philippines khẳng định tám bản đồ chi tiết này là bằng chứng lịch sử quan trọng, vẽ rõ bãi cạn Scarborough và quần đảo Trường Sa thuộc cương vực Philippines trước khi được chuyển nhượng cho Mỹ qua các hiệp ước quốc tế. Ngược lại, Phó Phát ngôn Đại sứ quán Trung Quốc tại Philippines Quách Vĩ cho rằng nó chỉ mang tính địa lý thuần túy, dẫn chứng tiền lệ từ vụ kiện Đảo Palmas 1928 để phủ nhận các ranh giới không rõ ràng. Đáp trả gay gắt, Manila cáo buộc Bắc Kinh đang nỗ lực "viết lại lịch sử" để hợp thức hóa các hành vi quấy rối tại Biển Đông. Ông Tarriela nhấn mạnh Phán quyết Trọng tài 2016 đã dập tắt mọi "quyền lịch sử" mơ hồ của Trung Quốc, đồng thời khẳng định Philippines đang bảo vệ lịch sử bằng các hiệp ước, bản đồ chính thức và luật pháp quốc tế.

Nguồn: [GMA News](#)

2. Các tin tức liên quan khác:

Trung Quốc:

- Ngày 04/4, China Daily tiếp tục đăng tải các hình ảnh của tàu Hải cảnh Tam Đô đang hoạt động tuần tra tại Biển Đông.

Nguồn: China Daily

Đài Loan:

- Ngày 02/4, Quản Bích Linh, người đứng đầu Hội đồng các vấn đề về đại dương của Đài Loan cho rằng Trung Quốc đang dần mở rộng phạm vi mà họ tiến hành các hoạt động “vùng xám”. Bà Quản khẳng định Đài Loan sẽ bảo vệ quần đảo Đông Sa (Pratas) nếu Trung Quốc đẩy mạnh các hoạt động quanh quần đảo này.

Nguồn: Reuters

Malaysia:

- Ngày 7/4, tại Đối thoại Kuala Lumpur - Ankara 2026, Thủ tướng Malaysia Datuk Seri Anwar Ibrahim nhấn mạnh ASEAN phải đi đầu trong việc quản lý tranh chấp. Malaysia sẽ cùng với các quốc gia ASEAN để thúc đẩy Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) với Trung Quốc, nhằm giải quyết vấn đề này mà không có sự can dự của các lực lượng bên ngoài.

Nguồn: New Straits Times

II. Tình hình và hoạt động đối ngoại của Việt Nam liên quan Biển Đông

- Ngày 6/4, nguyên Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã tiếp Đại sứ Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland tại Việt Nam Iain Frew. Về hợp tác trong khuôn khổ đa phương, hai bên nhất trí về tầm quan trọng của việc tăng cường đối thoại tôn trọng luật pháp quốc tế nhằm duy trì hòa bình, ổn định tại khu vực và trên thế giới, trong đó có việc bảo đảm tự do và an ninh, an toàn hàng hải và hàng không tại Biển Đông, vùng biển có vai trò hết sức quan trọng đối với thương mại quốc tế.

Nguồn: Báo điện tử Chính phủ

III. Ý kiến học giả, chuyên gia

- Ngày 01/4, trang United World International đăng tải bài viết "*Nhật Bản và EU nên xem xét lại việc can thiệp vào Biển Đông*" của Mehmet Enes Beşer, đưa ra cảnh báo rằng việc Nhật Bản và Liên minh Châu Âu (EU) gia tăng can thiệp vào Biển Đông đang gây ra nhiều hệ lụy tiêu cực hơn là giải quyết xung đột. Tác giả nhận định các hành động phô trương sức mạnh hải quân dưới danh nghĩa "trật tự dựa trên luật lệ" thực chất là quốc tế hóa một cuộc tranh chấp khu vực, làm xói mòn vai trò trung tâm của ASEAN và phá vỡ sự cân bằng mong manh do các quốc gia khu vực nỗ lực duy trì. Trong khi Nhật Bản bị coi là "quân cờ" trong chiến lược đối trọng với Trung Quốc của Mỹ, thì sự can thiệp của EU lại mang tính biểu tượng và vụ lợi, nhằm củng cố hình ảnh "liên minh địa chính trị" hơn là vì hòa bình thực chất. Sự hiện diện của các thực thể quân sự mới không chỉ thu hẹp không gian đàm phán mà còn làm gia tăng nguy cơ tính toán sai lầm, dẫn đến xung đột ngoài ý muốn. Bài báo kết luận rằng hòa bình tại Biển Đông chỉ có thể đạt được thông qua xây dựng lòng tin và tôn trọng thực tế khu vực. Các cường quốc bên ngoài nên đóng vai trò hỗ trợ đối thoại thay vì gửi tàu chiến hoặc đưa ra các tuyên bố rắn đẽ, để các quốc gia liên quan có đủ không gian tự tìm ra giải pháp bền vững cho chính mình.

Nguồn: United World International

- Ngày 01/4, trang RSIS đăng tải bài viết của tác giả Elina Noor và Jane Chan Git Yin với tiêu đề "*Biển Đông: Mười năm sau Phán quyết Trọng tài 2016*", nhận định quyết định theo đuổi biện pháp pháp lý của Philippines được xem là chiến thuật sử dụng luật pháp có tính toán để chống lại sự xâm phạm về quân sự và hàng hải của Trung Quốc ở Biển Đông. Tuy nhiên, mặc dù Phán quyết có tính ràng buộc nhưng Tòa Trọng tài không buộc được Trung Quốc phải tuân thủ. Các hành động quyết đoán và lập trường hung hăng của Trung Quốc ở Biển Đông không hề giảm bớt từ sau Phán quyết, và dường như đang ngày càng gia tăng. Bài viết cho rằng việc ASEAN lần đầu tiên đưa ra lập trường chung về Biển Đông trong Tuyên bố ngày 30/12/2023 là một cột mốc quan trọng. Mặc dù quan hệ Philippines - Trung Quốc tiếp tục bị thử thách trong vấn đề Biển Đông nhưng Philippines, với vai trò Chủ tịch ASEAN, đang chọn cách tiếp cận tiệm tiến, tập thể để thúc đẩy đàm phán COC trong năm nay. Tuy nhiên, đây sẽ là một mục

tiêu không dễ gì đạt được.

Nguồn: RSIS

- Ngày 01/4, The Wall Street Journal đăng bài viết “Trung Quốc đang xây dựng căn cứ khổng lồ ở Biển Đông”, đề cập đến việc sau khoảng một thập kỷ gián đoạn, Trung Quốc đang nối lại chiến dịch xây dựng các đảo nhân tạo ở Biển Đông nhằm mở rộng ảnh hưởng tại khu vực. Bài viết cho rằng việc cải tạo đá Hải Sâm có thể giúp Trung Quốc có thêm đường bay, căn cứ tên lửa và cơ sở hạ tầng phục vụ giám sát. Tuy việc này khó có thể làm thay đổi cán cân quyền lực trong ngắn hạn nhưng có thể tạo ra những thách thức mới đối với Mỹ và các đồng minh nếu tình hình liên quan đến Đài Loan leo thang.

Nguồn: The Wall Street Journal

- Ngày 02/4, South China Morning Post đăng bài viết “Vì sao Trung Quốc và Việt Nam chuyển từ đối đầu sang hòa dịu trong tranh chấp ở Biển Đông?”, cho rằng việc Việt Nam và Trung Quốc kiềm chế trong phản ứng trước các hoạt động bồi đắp của bên kia tại quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa cho thấy hai bên đang ưu tiên chủ nghĩa thực dụng để kiềm chế căng thẳng. Cách tiếp cận này dường như phù hợp với diễn biến các tranh chấp giữa hai bên trong những năm qua.

Nguồn: South China Morning Post

- Ngày 04/4, Asia Times đăng tải bài viết của Gabriel Honrada với tiêu đề "Trung Quốc đẩy mạnh bồi đắp Biển Đông trong khi Mỹ bị cuốn vào cuộc chiến với Iran". Nội dung bài viết nhận định Bắc Kinh đang lợi dụng cơ hội Washington tập trung khí tài cho chiến trường Trung Đông để khẩn trương biến đá Hải Sâm (thuộc quần đảo Hoàng Sa) thành một căn cứ quân sự khổng lồ. Dẫn số liệu từ AMTI, tác giả cho biết diện tích bồi đắp tại đây đã đạt 6,11 km², tương đương đá Vành Khăn và gấp đôi đảo Phú Lâm, đủ khả năng hỗ trợ đường băng dài hơn 2.700m cùng hệ thống radar và tên lửa hiện đại. Trong khi đó, sự hiện diện của Mỹ tại khu vực sụt giảm đáng kể khi các nhóm tác chiến tàu sân bay như USS Abraham Lincoln bị điều chuyển sang đối đầu với Iran và số chuyến bay trinh sát giảm 30%.

Nguồn: Asia Times

- Ngày 07/4, The Inquirer đưa tin, Viện Stratbase của Philippines và cựu Thẩm phán Antonio Carpio đưa ra cảnh báo mạnh mẽ đối với chính quyền Tổng thống Marcos Jr. về kế hoạch hợp tác thăm dò dầu khí với Trung Quốc. Các chuyên gia khẳng định Bắc Kinh là "đối tác thiếu tin cậy", thường xuyên vi phạm luật pháp quốc tế và Phán quyết Trọng tài 2016. Ông Carpio nhấn mạnh việc chấp nhận các điều khoản của Trung Quốc sẽ là "cạm bẫy" dẫn đến mất quyền sở hữu tài nguyên. Viện Stratbase kêu gọi Philippines kiên định bảo vệ chủ quyền, thực hiện Sắc lệnh 111 thay vì thỏa hiệp an ninh năng lượng lấy rủi ro pháp lý./.

Nguồn: *The Inquirer*